

[Else-Merete Ross.]

get ligesom en del af de adspurgte overlæger ikke for tiden anbefale dette, da man finder det rimeligt først at udbygge et virkelig velfungerende behandlingssystem på frivilligt grundlag. Jeg tror, det er rigtigt, at hvis motivationen til afvænnings- og helbredelsesmangler, får man intet resultat.

Da jeg læste kontaktudvalgets redegørelse II, savnede jeg i høj grad kapitler om oplysnings- og informationsarbejdet og om det forebyggende arbejde. Heldigvis siger ministeren i sin skriftlige fremsættelse, at der skal ske noget på disse områder, men en større redegørelse herom vil først kunne foreligge om tidligst et halvt år. Det er beklageligt for debatten i dag. Uden på nogen måde at ville forklejne de nu foreliggende forslag til behandling af narkomaner har jeg på fornemmelsen, at der i befolkningen er et udbredt ønske om især at udbygge det oplysende og det forebyggende arbejde.

Konsulent Peter Schiøler har som vedtaget holdt regionalkurser rundt om i amterne for læger og mange andre, som har med unge at gøre, og har lagt særlig vægt på de socialpædagogiske sider af problemet, så der bliver ensartethed i behandlingen også af de lokalt opståede problemer landet over. Jeg synes, vi skylder Peter Schiøler tak for hans grundlæggende og engagerede arbejde. Jeg tror, at den bedste tak og anerkendelse, man kan give ham, er forslaget om, at der oprettes konsulentstillinger i alle amter plus en i Københavns og Frederiksberg kommuner. Foruden at give oplysning og rådgivning skal disse konsulenter bistå de lokale informationskomiteer og være behjælpelige med lokale undersøgelser. Dette forslag vil vi fra det radikale venstre støtte varmt.

Det samme gælder, hvad der siges i fremsættelsen om en bredt anlagt oplysning over for den samlede voksne befolkning, så både unge og ældre får det samme oplysningsgrundlag og derved mulighed for bedre indbyrdes forståelse på dette område. Jeg synes stadig, at Jesper Jensen i sin lille røde bog for skoleelever er den, der kortest og klarest har sagt, hvad der bl. a. skal oplyses om, nemlig at før man starter med stoffer, er man frit stillet; bagefter er det ikke én selv, men stoffet, der bestemmer. Det har ikke noget med moral at gøre, siger han, sådan er

stofferne sammensat, og sådan er vort legeme, især nervesystemet, indrettet.

Kulturministerens forslag er af forebyggende art og angår ikke i første række narkomaner, men er et tilbud til et stort antal børn og unge om fritidsaktiviteter af ny art rundt omkring i landet og på nogle af vore små øer. I disse grupper mener ministeren dog også at kunne indrullere et vist antal narkomaner, som kunne hjælpes ud over deres passive stade og få lyst til andre ting end deres hashrygeri.

Vi ved, at mange kommer ud i narkomani af kedsomhed, på grund af vanskeligheder i det daglige hjemlige miljø eller gruppemiljø, og at en del hævder, at de ikke kan holde vort kedelige samfund ud, fordi de ikke selv må være medbestemmende. Her er et tilbud, som i hvert fald er anderledes, er noget nyt, og som har været værdsat af de to tusinde, som prøvede det sidste år. Derfor synes jeg, at det er rimeligt at medtage det her som ét blandt mange eksperimenter.

Jeg ved, at vi rundt i kommunerne har mange børne- og ungdomsklubber, mere eller mindre fast organiserede. Jeg tror dog, vi har brug for endnu flere, især af de lidt løsere organiserede, hvor man lader børn og unge have initiativet til at indrette sig og hygge sig, selv om det for tiden synes at høre med til begrebet hygge, at det skal være en ret larmende hygge.

Det er bedre at forebygge end at helbrede. Selv om det er umuligt statistisk at opgøre, hvor mange man gennem forebyggende arbejde hindrer i senere at komme ud i stofbrug og stofmisbrug, tror jeg alligevel, at en særlig indsats skal gøres på dette område, bl. a. ved at give de unge flere muligheder for selvstændige og utraditionelle aktiviteter efter deres eget valg. Her tænker jeg bl. a. på, at kommunerne kunne stille gamle huse til rådighed for unge, så de ved midlertidig indretning af dem fik afløb for deres aktivitetstrang. De skulle selv formulere deres ordensregler og selv være ansvarlige og derigennem finde en mening med deres liv. De skulle kunne få hjælp hos mere erfarne, men principielt skulle de selv have ansvaret. Der er vel en flydende grænse mellem det forebyggende, helt hashfrie arbejde og det arbejde, der er opsøgende, og som især går ud på at få tag i dem, som er ved at